

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr K. Fernhout, Vriesland; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. G. Kunst, Arnhem; Dr H. W. Laman, Assen; Dr C. Lindboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; Dr G. Melma, Groningen; Dr J. C. Rullmann, Utrecht; Dr J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijss, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; E. Visser, Arnhem; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, 's Gravenhage.

Adres der Redactie:
Prof. Dr V. HEPP, Van Breestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentie: 25 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

Tot nadere aankondiging is het adres van den Eindredacteur: DUITSCHE KAMPWEG 10, WOLFHEZEN.

INHOUD: Uit de Schrift: „In degenen, die tot Mij naderen“ (Lev. 10:3a). — Kerkelijk Leven: Een nationale bijbel? Beledigingshalve. — Stemmen uit onze Kerken. — Perschoonw. — Kerknieuws.

UIT DE SCHRIFT.

„In degenen, die tot MIJ naderen“.

En Mozes zeide tot Aäron: Dat is het wat de Heere gesproken heeft, zeggende: In degenen, die tot Mij naderen zal ik geheiligd worden, en voor het aangezicht van al het volk zal ik verheerlijkt worden.

Lev. 10:3a.

De heerlijkste plaats, is de plaats dicht bij God.

Tot God naderen — dat is 't heiligste werk wat een mensch kan doen.

Maar het heerlijkste werk is tevens het gevaarlijkste.

Dicht bij God — daar wil God geheiligd worden. Zij, die met een heilig kinderrecht komen, zullen den Vader dan ook die Vaderreer toebrengen, die Hij waardig is. En het maakt onzegbaar rijk om zoo dicht bij den Vader in de hemelen te mogen vertoeven, dat we telkens bedienaren van Zijn wil ons mogen weten. Maar welk een verantwoordelijkheid rust er op ons: „in degenen, die tot Mij naderen, zal ik geheiligd worden“.

Aärons zonen zijn dood, als Mozes dit zegt. Vuur kwam van den hemel, rechtstreeks. God toornde en met Zijn machtige hand vielen Nadab en Abihu. Ze hadden onheilig, vreemd vuur op 't altaar gebracht.

Aäron en zijn zonen hadden een plaats der eere; een positie hun zeker door honderden benijd. Priester te mogen zijn, in het kostelijke en kostbare kleed; vertegenwoordiger te mogen zijn van God bij 't volk en van 't volk bij God — och, dat is op een pracht-plaats staan; en het is niet voor ieder weggelegd.

Maar de wet Gods geldt: hoe meer eere-positie, hoe meer verantwoordelijkheid; hoe heerlijker plaats, hoe gevaarlijker plaats. Want Gods recht eischt voldoening aan heilige eischen. En duizenden heidenen brengen dag op dag vreemd vuur op het altaar voor hun goden, en God zegent ze zonder ophouden; ze vieren hun offerfeesten en prijzen hun afgoden; en éénmaal brengen Aärons zonen vreemd vuur voor Gods aangezicht, en God bliksemt hen neer. Dicht bij God te leven is toch gevaarlijk. Ja?

Wat hadden Nadab en Abihu gedaan? Wel, wat anders dan eigenwillig en eigenzinnig ingrijpen, om het feest, dat Israël vierde, nog grooter luister bij te zetten. Op hun tijd, hadden ze hun vuur bij den wierook gebracht. Hun vuur. Dat is het vuur van eigenwilligen godsdienst. Dat is een moejen vorm aannemen, en doen alsof ons wierook-vaatje brandt, en intusschen ons eigen vuurtje stoken.

En kijk, als we nu ons vuurtje branden en we zeggen: dat is voor een afgod, — dan laat God in Zijn geduld den mensch geworden. Hij draagt en spaart ook de heidenen, wijl Hij barmhartig is. Maar wanneer we met vreemd vuur komen en we zeggen: „kijk eens: vlak voor Gods aangezicht zijn wij Gods priesters“, dan toornt God en Hij straft, want in degenen, die tot Hem naderen zal Hij geheiligd worden. Hij straft schijn-heiligheid, waarbij wij ons vuur branden alsof we bezig zijn tot Gods eer.

En dat is voor Gods aangezicht het gevaar. De onoprechtheid in ons offer, het vreemde vuur in onzen godsdienst, de schijnheiligheid vlak bij 't liden van Gods lichtenden troon. De eigenwilligheid onder 't volle licht van Gods wet.

En nog is die zonde nimmer ongestraft bedreven. O, zeker, de vorm van de straf is anders. Maar met verharding treft God menigmaal, die, die doorgaan zichzelf te verheerlijken en eigen zin te doen, vlak in de tegenwoordigheid Gods. En 't is de vraag wat erger is: getroffen te worden door den bliksem van Gods toorn, of aangeraakt worden door de bevrozing van Zijn verhardings-oordeel.

En Gods kinderen — ook zij kennen wel de neiging om eens een eigen offer — op eigen manier en met eigen vuur God te brengen. En ze weten tevens, hoe dan God hen laat merken: Ik wil geheiligd worden in die, die tot Mij naderen.

Zal het leven van Gods kind licht wezen, dan heeft het steeds alle eigen vuur, alle eigen licht, alle eigen offermethode los te laten, om te zoeken, om te vinden, dan ook zeker, het licht en het leven bij hun God, tot Wien te naderen toch ook weer het eenige en eeuwige leven is.

En blijft dat dan geen gevaarlijke plaats? Zoo dicht bij God? Zoo met den naam van God op de lippen midden in de wereld, en zóó, met de wereld in het hart, vlak bij Gods troon?

Ja, dat is een gevaarlijke plaats.

En toch het is er veilig....

Indien we maar met eerbied dien naam des Vaders noemen. Indien we maar ootmoedig Hem aanroepen, die geheiligd wil worden.... Want als we Hem aanroepen in Zijn gunst, dan hoort Hij. Omdat we Hem dan aanroepen, in dien ander, die het gevare van het naderen tot God, als een schuldige, als één, die inging in onzen staat, heeft gedragen.

Jezus Christus heeft opgevangen de doodelijke slagen, die ons moesten treffen.

En als we naderen in Hem.... o dan zijn voor Hem de wonden, voor Hem de vuurbrand van Gods toorn....

En wij.... we blikken omhoog in het Vader-og Gods.

Maar dan is er ook bij ons geen vreemd vuur. Maar het vuur des Geestes.

Wederbarende gemadewerking door Gods Geest in ons hart.

J. W.

KERKELIK LEVEN.

Een nationale bijbel?

Het heeft begrijpelijkerwijze de aandacht getrokken, dat terwijl ons blad sinds enkele jaren ijvert voor een verbeterde bijbelvertaling en er voor pleit, dat de Generale Synode der Gereformeerde Kerken deze zaak zal ter hand nemen, het Nederlandsch Bijbelgenootschap met het plan van een nationalen bijbel is gekomen.

Men vraagt ons of daartusschen ook oorzakelijk verband bestaat.

Ons antwoord kan kort zijn: het is ons niet bekend.

Daarenboven: al zou het Bijbelgenootschap naar aanleiding van onze artikelen de idee hebben opgevat om op andere wijze in de behoefte aan een betere vertaling te voorzien (wat naar tijdsorde niet is uitgesloten, want de ouderstelling is zeker niet te gewaagd, dat toen wij over dit onderwerp begonnen te schrijven er bij het Bijbelgenootschap zelfs binnenskamers nog niet over werd gerept) vinden wij dat heusch niet erg.

Wij kunnen met den besten wil het niet hoog opvatten, gelijk een onzer korrespondenten.

De kwestie van de „primeur“ mag hierbij niet aan de orde gesteld.

In het laatste artikel, dat wij over deze aangelegenheid schreven, adviseerden wij, dat de Synode van Groningen een commissie afzond, die zou benoemen met uitgebreid mandaat.

Uitdrukkelijk noemden wij daarbij ook, dat deze commissie zou kunnen onderzoeken, in hoever het plan van het Bijbelgenootschap voor onze kerken aannemelijk kan worden geacht.

Niet gaarne zouden wij willen, dat onze kerken

zonder nadere overweging dit plan zouden afwijzen.

Gesteld eens, dat het Bijbelgenootschap zulke maatregelen nam, dat redelijkerwijs verwacht kon worden, dat daardoor ook in de behoefte van onze kerken zou worden voorzien, dan zou het stellig niet van wijs beleid getuigen, indien onze kerken dien arbeid ook nog eens gingen verrichten.

Ook op geestelijk gebied moet naar efficiency gestreefd.

Maar met minder dan een Commissie te benoemen, kan de Synode o.i. toch niet toe.

Want ten slotte is de kerk voor een vertaling, 't zij ze die van een ander overneemt, 't zij ze die zelf bezorgt, verantwoordelijk.

Voor een goede vertaling te zorgen is haar roeping.

Een genootschap kan haar dat nooit uit handen nemen.

Daarom heeft zij zich te vergewissen of er genoegzame waarborgen worden gegeven, dat een vertaling, welke voorbereid wordt, ook metterdaad aan de eischen, welke zij van Christus' wege moet stellen, beantwoordt.

Roekeloos zou zij handelen, zoo zij over dit punt beenglijpt.

De Synode ga daarom haar gang.

En het Bijbelgenootschap ga zijn gang.

Beide behoeven elkander niet in den weg te loopen.

Natuurlijk zou dit anders zijn, indien de Synode dadelijk tot aanwijzing van vertalers en overzieners overging.

Doch dit is vanzelf niet denkbaar.

Onderzoek in den ruimsten zin behoort daaraan vooral te gaan.

Nu zouden wij onzen Nederlandschen aard moeten yerloochen, zoo wij de vraag niet opwerpen of eerst niet het resultaat van den arbeid van het Bijbelgenootschap kan worden afgewacht vóór de Synode in deze eenige beslissing neemt, vóór zij zelfs een commissie van onderzoek benoemt.

De kans op uitstellen wordt nu eenmaal door onzen volksaard gaarne aangegrepen.

Dat in dezen zin een poging zal worden gewaagd is derhalve niet uitgesloten.

Toch zouden wij dringend willen waarschuwen aan deze neiging, welke meestal een ondeugd van ons volkskarakter verradt, vooral ditmaal niet toe te geven.

Vroeger gaven wij reeds de redenen op, waarom de zaak van een verbeterde bijbelvertaling urgent moet worden geacht.

Op de vergadering van het Bijbelgenootschap werd evenzeer de urgentie van een nieuwe vertaling betoogd.

Wat urgent is lijdt geen uitstel.

Voor een commissie als door ons werd bedoeld is dadelijk volop werk.

Wij zullen niet in herhaling vallen over wat deze commissie-zoo al heeft te doen.

Maar wat een van de onderdelen van haar taak betreft; het onderzoek naar het werk van het Bijbelgenootschap, zal zij zich allereerst op de hoogte hebben te stellen van de werkmethode, door dit genootschap gevolgd.

Het zou toch zeker niet van grooten ernst getuigen, indien men redeneerde: eerst wanneer de nieuwe vertaling van het Bijbelgenootschap kant en klaar ligt, kunnen wij daarover oordeelen.

Dat kan jaren en jaren duren.

En als dan de arbeid na zoo lang wachten niet meevalt?

Als de nieuwe vertaling van het Bijbelgenootschap door de kerken niet kan worden aanvaard? Dan zouden, zeg tien jaren, verloren zijn gegaan.

Nietwaar, zoo iets spot met de urgentie.

Dat is niet slechts beneden de waardigheid, doch vooral beneden de verantwoordelijkheid der kerk.

Men kan veel spoediger over den arbeid van het Bijbelgenootschap een oordeel vellen.

En wel naar de werkmethode.

Komt die werkmethode de Synodale commissie uitstekend voor, dan kan zij dit aan een volgende Synode rapporteren.

Maar zoo haar die daarentegen van dien aard schijnt, dat zij geen vertaling kan opleveren, welke aan de eischen voor onze kerken voldoet, dan kan aan de Synode worden geadviseerd zelf de hand aan den ploeg te slaan.

In elk geval zou men ervoor geen tijd te verspillen.

Om ons een voorbeeld te geven.

Het Bijbelgenootschap zal tot een geheel nieuwe vertaling besluiten.

De Synodale Commissie zal echter tot de conclusie komen, dat de Statenvertaling grondig moet worden herzien, maar toch waar dit doenlijk is behoort te worden behouden.

Dan staan hier twee opvattingen tegenover elkander, waar tusschen de Synode zal hebben te beslissen.

Deelt zij het gevoelen van haar commissie dan is het nutteloos nog langer op de vertaling van het Bijbelgenootschap te wachten.

En dat is maar één punt.

Zoo zijn er nog verschillende.

Daaromtrent behooren onze kerken te worden ingelicht en daarover moeten zij advies ontvangen.

Want al willen wij het niet uitschakelen, dat van de diensten van het Bijbelgenootschap wordt gebruik gemaakt, de leiding inzake de vraag welke bijbelvertaling zij aan de geloovigen in handen stellen, behoort de kerk zelf te behouden.

Daarboven rekene men met de mogelijkheid, dat van een bijbelvertaling van het Bijbelgenootschap niets komt.

Op de laatste vergadering van het Bijbelgenootschap bleek het reeds, dat zij, die voor de vertaling van het Oude Testament in aanmerking komen, het onderling nog niet eens waren.

En het Oude Testament is juist de Achilles-heel voor een gemeenschappelijke bijbelvertaling.

Zal men het eens worden?

En zoo ja, wanneer?

Men kan daarop niet wachten ad calendae graecas.

Ook hiernaar kan de Synodale Commissie informeren.

Maar de kerken mogen zich niet laten ophouden tot dat geleerden van verschillende richting elkander hebben gevonden.

Men ziet, wij willen aan het plan van het Bijbelgenootschap a fair play geven.

Wij zouden niet willen, dat de Synode het negeerde.

Integendeel, haar Commissie zou er alle belangstelling aan moeten schenken.

Totzoover stelden wij ons min of meer op het standpunt, dat de Synode o.i. zal hebben in te nemen.

Vraagt men ons echter — gelijk men gevraagd heeft — wat wij persoonlijk van het plan „een nationale bijbel“ denken, dan nemen wij een eenigzins andere positie daartegenover in. Men zal bevroeden, waarom wij ons hierover slechts sober wenschen uit te spreken.

Welnu, wij vinden het een prachtig ideaal.

Evenals voor ons ook de leuze „heel de kerk en heel het volk“ een mooi ideaal vertolkt.

Maar of het bereikbaar is?

Dat is een tweede.

Men zal het met ons eens zijn, dat wij niet zoozeer aan een ideaal mogen vasthouden, dat wij, als het niet spoedig verwerkelijkt wordt, ook maar van alle reformatie en verbetering afzien.

Heerlijk zou het zijn, indien onze Gereformeerde Kerken heel ons volk omvatten.

Het is een ideaal, waarnaar men te jagen heeft.

Toch weet men, dat het nooit ten volle realiteit zal worden.

En wij hebben dankbaar te zijn, dat er althans in ons land kerken bestaan, die er naar streven in zuiverheid hoe langer hoe meer de ordinantiën van Christus voor het kerkelijk leven nabij te komen.

Ofschoon nu alle vergelijking mank gaat, zoo is het derde van de vergelijking hier wel te treffen.

Een nationale bijbel is een bekoorlijk ideaal.

Maar wij hebben reden te twifelen of die wel ooit tot stand zal komen.

Wat ons echter te doen staat is een bijbelvertaling te bezorgen, die zoo zuiver mogelijk is.

Heelzelve wat de eenheid der kerk in ons land in den weg staat, staat ook den nationalen bijbel in den weg.

Wij kunnen in een nationalen bijbel met geen mogelijkheid iets anders zien dan een schoone droom.

De verhouding, waarin wij tot de Schrift staan, is van wezenlijken invloed op ons kerkbegrip, maar is evenzeer van wezenlijken invloed op de bijbelvertaling.

Eigenaardig is het, dat op de vergadering van het Bijbelgenootschap gevraagd werd of men zich niet met de Leidsche Vertaling kon behelpen.

Blijkens het verslag werd daarop geantwoord, dat de Leidsche Vertaling er bij ons volk niet is ingegaan.

Maar daarmee werd natuurlijk de diepste oorzaak niet blootgelegd.

Waarom ging die vertaling er niet in?

Omdat de vertaling, inzonderheid van het Nieuwe Testament, uit letterkundig oogpunt op menige plaats zoo smakeloos is?

Dit wordt wel als bezwaar ingebracht, maar dat is toch werkelijk het voornaamste bezwaar niet. Neen, ons bijbelloovend volk was van een moderne bijbelvertaling niet gediend.

Het voelde intuïtief, dat mannen, die zulk een vertaling bezorgen, innerlijk vreemd staan tegenover de Schrift.

En het kritisch onderzoek stelt het in het gelijk. Indertijd schreven we een paar artikelen over de Leidsche Vertaling en toonden aan, dat de modernistische zienswijze daarin wel degelijk tot uitdrukking komt.

Als er b.v. wordt gesproken van den „god van Abraham en Izaak“ is het duidelijk, dat de vertaler hier God als een stamgod heeft beschouwd.

Het is ook in de Leidsche Vertaling bovenal het Oude Testament, dat de modernistische ideeën doet doorschemeren.

En nu kan men wel beweren, dat tegenwoordig modernen en ethischen ervan hebben afgezien hun eigen meening in een vertaling te leggen.

Maar wij vreezen, dat dit te optimistisch is geoordeeld.

Wij zouden bijna zeggen: dit is een onmogelijkheid.

Modernisten en ethischen kunnen dat wel meenen.

Doch zoolang ze nog belang stellen in den bijbel en ten opzichte van de Schrift een bepaalde zienswijze propageeren, zal de vertaling daarvan de sporen moeten dragen.

De Leidsche Vertaling levert er de bewijzen van. Andere vertalingen eveneens.

De natuur gaat ook hier boven de leer.

Het was dan ook goed gezien van de Dordtsche Synode, dat ze niet alleen geleerdheid, maar ook godzaligheid als eisch stelde voor de vertalers.

Ja — Dr Kaajan herinnerde er in de „Utrechtse Kerkbode“ terecht aan — men was er ter Synode bevroed voor „dat zelfs een der overzieners en revisoren een remonstrant zou zijn“.

Het doel, dat onze vadersen zich voor oogen stelden, was dan ook volstrekt niet een nationalen bijbel te geven.

Men bekommerde er zich niet om of de vertaling ook door — om nu van de Roomschen niet te spreken — Lutherse, Mennisten en Remonstranten zou worden aanvaard.

En inderdaad is de Statenvertaling nooit nationaal geworden.

De Lutherse b.v. behielden hun eigen bijbel.

Wij hebben alzo nog nimmer een nationalen bijbel gehad.

Wel werd de Statenvertaling door de meerderheid van ons volk gebruikt.

Maar — heel merkwaardig — onder de eersten, die de Statenvertaling loslieten en met een eigen vertaling kwamen, behoorden de modernen.

De begeerte naar een nationalen bijbel was of bij hen afwezig of was niet sterk genoeg om hen van een eigen vertaling te doen afzien.

Dat in die kringen werkelijk een nationale bijbel op prijs gesteld wordt, is uit niets gebleken.

Misschien zijn enkele geleerden er voor.

Maar die maken nog het modernistisch publiek niet.

En waarom zou er dan van onze zijde zoo aan de totstandkoming van een nationalen bijbel worden vastgehouden?

Bovendien, wat waarborg is er, dat de toestand in dit opzicht gunstiger is dan vroeger?

Hebben we nimmer een nationalen bijbel bezeten, waarom zou die nu opeens ingang vinden?

De pluriformiteit der kerken en het aantal sekten en geestelijke stroomingen is sterk gestegen.

Dat men dan nu wel zich over één bijbel zou buigen, het is te schoon om waar te zijn.

Heel de geschiedenis pleit er tegen.

Veeler gelooven we, dat een nationale bijbel niemand bevredigen zal.

Zonder eenig compromis zal die niet voltooid worden.

Nu vertrouwen wij de mannen, die van onze zijde daaraan zullen medewerken volkomen.

Principiële dingen zullen zij niet toegeven.

Toch zullen zij er niet aan kunnen ontkomen om er uitdrukkingen in op te nemen, die, als zij vrij stonden, door hen zouden worden gemeden.

Laat ons zeggen, dat de Gereformeerden voor 75 pCt. hun speciale wenschen in de vertaling vervuld zien en de anderen 25 pCt.

Dan komt dit daarop neer, dat de vertaling 25 pCt. beter kon zijn, indien wij die zelfstandig hadden bezorgd.

Maar dan blijft de kerk ook 25 pCt. beneden haar roeping, indien zij zulk een vertaling ijkt.

Wij gelooven, dat een nationale bijbel in de praktijk tot bittere teleurstelling zal leiden.

Als men nagaat met hoeveel tegenstand een nieuwe vertaling steeds van den kant van het volk heeft te kampen — zelfs onze Statenvertaling heeft dit ondervonden — dan kan men eenigzins berekenen op hoer veel verzet zulk een nationale bijbel zal stuiten.

Wanneer het Gereformeerde volk niet in alle

vertalers om hun standpunt vertrouwen stelt, gaat de vertaling er nooit in.

Dat kan nu reeds met zekerheid worden voorspeld.

En wij mogen het Gereformeerde volk daarin geen ongelijk geven.

Zelf kan het den bijbel niet in de oorspronkelijke talen lezen.

Het is op een vertaling aangewezen.

Die vertaling bindt hun geweten.

Maar daarom is zij meer dan iets anders een kwestie van vertrouwen.

Het vertrouwen moet in dit geval dan ook zoo volledig mogelijk kunnen zijn.

Dat kan alleen, wanneer ALLE vertalers van den hoogsten eerbied voor de Schrift vervuld zijn en haar maar niet houden voor een zeer belangrijke religieuze oorkonde, doch voor het onfeilbaar Woord Gods.

Men duide het ons Gereformeerde volk niet euveld, dat het zulk een houding aanneemt.

Ook hier geldt het: de nood is hun opgelegd.

Wij voorzien, dat het den nationalen bijbel naast zich zal neerleggen en de Statenvertaling zal blijven gebruiken.

En wat is men dan gevorderd?

Dan komt het voor rekening van de kerk, dat zij haar leden zoo lang de Schrift in gezuiverde vertaling heeft onthouden.

Daarbij komt nog dit.

Wijst het Gereformeerde volk den nationalen bijbel af, dan is deze mislukt.

Het Gereformeerde volk toch is verreweg de grootste afnemer van bijbels.

Het garandeert aan uitgevers van bijbels een voldoende debiet.

Doch zodra het zich terugtrekt, wordt het met de uitgave tobben.

Verhaalt de Leidsche Vertaling niet van een lijdensgeschiedenis?

En dat niet alleen.

Maar ook zal allicht de modernist zijn voorkeur blijven schenken aan zijn eigen bijbel.

Uitdrukkelijk worde hier verzekerd, dat wij alle respect hebben voor de Gereformeerde geleerden, die de gedachte van een nationalen bijbel voorstaan.

Doch wij zouden niet eerlijk zijn, indien wij onze bezwaren voor ons hielden en ze achteraf inbrachten.

Terecht zou men ons kunnen verwijten, dat wij met onze waarschuwing eer hadden moeten komen.

Wij willen in deze vrij uitgaan.

Maar nog eens, een kerkelijk lichaam als de Synode late zich door deze overwegingen niet leiden. Zij sta objectief tegenover de poging van het Bijbelgenootschap. Zij drage aan de eventueel te benoemen Commissie ter voorbereiding van een verbeterde vertaling op van dit plan ernstig nota te nemen.

HEPP.

Beleefdheidshalve.

Van perspolemieken houden we niet.

We zullen dan ook niet ingaan op de verschillende bezwaren, die ingebracht zijn, tegen hetgeen we in dit blad schreven over het Kampen doctoraat.

Te minder omdat, zien we wel, heel wat is aangevoerd, dat noch de zaak zelf, noch het artikel, dat we er over inzonden, raakt. Een poging tot weerlegging zou afvoeren op zijpaden, die al te ver afleiden.

We bepalen er ons toe vast te leggen, dat wel duidelijk is gebleken, hoe de strijd thans vooral loopt over twee punten.

De eerste vraag, die in het geding is, luidt: droeg de uitspraak der Generale Synode van 1914 een principieel karakter?

Ons dunkt de begeerte van enkele Particuliere Synodes, zoals die te 's-Gravenhage aan den dag trad, geeft hier voldoende licht.

Het tweede punt, waarover verschil van meening bestaat, is: is de Theologische School te Kampen krachtens haar karakter, bedoeling, geschiedenis (het „beding“ daaronder begrepen), regelingen, alleen opleidingschool van Dienaren des Woords of is ze ook inrichting tot zelfstandige beoefening der godgeleerde wetenschap?

Ook hier tasten we o.i. niet in het duister.

Wie het door ons bestreden standpunt verdedigt, pleit feitelijk voor universitaire vorming van de Dienaren des Woords. En dan vallen we hem bij, maar — dan zullen ook consequenties moeten worden aanvaard, waar vermoedelijk menigeen niet aan wil.

Beleefdheidshalve dit korte antwoord aan hen, die ons „de eer hunner bestrijding hebben waardig gekend“.

F. W. GROSHEIDE.

STEMMEN UIT ONZE KERKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie)

Aan de Generale Synode der Gereformeerde Kerken te houden te Groningen.

Weleerw. en Eerw. Broeders!

Uit motieven van eerbied en bescheidenheid ten aanzien van uwe vergadering, zou ondergeteekende liever

zwijgen.
recht in
zijds ter
Waar
zine be-
minste z-
ten vrag-
Hij h
het reel
zooling
en zijn
een pri-
Deze
uwe ver-
wil niet
uitbreng
een daa-
kerk,
verkoze-
kerker
Imme
recht in
pingsvet
rechtstr
vrouw n
Dit pu-
gaat in
den stas-
wenkies
derheid
gewezen
gen over
spraak v
hoogste
roepen v
schijnen
Het ge-
Mocht
maakt w
gen van
zonder i
het vrou
hij vrijw
en Da H
hij ook
haar ad-
groslijst
Nu is
Utrecht
uitspraak
Drieër
node pa-
1. Dat
beslissin
Uwe v
kende ee
tegenwo-
een felt,
2. Het
academi-
crete vi-
Hierof
kend is,
wordt ge-
gelijk zo-
3. Dat,
stem gee-
daarmee
de verk-
vrouw n
GEKOZI
gen tw-
De ap-
genaruit
toegestan
tieveeren.
hem hoo-
van de a
Wat is
De m
een appr-
blijkbaar
voldoend
den gek-
vrouw, k
hij iets a
Hoe m
anders k
„zonder“
oefening“
Nog m
onderget-
nen „Ray
Opzett-
zwaar in
Men trac-
het niet
Eigenaar
kwestie
slechts a
Ook ke
Gods W
Gal 3:28
wordt ge-
man noel
ook niet
man, no
schillen a
en is de
ook noel
vrouw. Z
in der s
wordt de
uitdrukt
Onnoor
kerken w
Alleen
wanneer
verdedigt
V.K. door
worden, i
Een ov
Da Linde